

УДК 338.439.5:635

ІНФРАСТРУКТУРНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РИНКУ ПРОДУКЦІЇ ОВОЧІВНИЦТВА

*Лесік І.М., кандидат економічних наук
Миколаївський національний аграрний університет*

Комплекс інфраструктурних елементів має тісний зв'язок із галузевими особливостями, що обґрунтовує необхідність оцінки з урахуванням технологічних і асортиментних змін.

Частина підприємств у складі інфраструктури, що надають послуги виробничого характеру, утворюють один із базових елементів аграрного ринку – виробничу інфраструктуру, як комплекс інженерно-технічних споруд і об'єктів, які забезпечують необхідні матеріально-технічні умови для розміщення та успішного функціонування підприємств [1, с. 242].

Забезпечення матеріально-технічних умов для галузі овочівництва розглядається через низку складових, серед яких: забезпечення мінеральними та органічними добривами, наявність магістральних водопроводів сільськогосподарського призначення, сховищ, тепличних комбінатів тощо.

Вплив мінеральних добрив на урожайність вирощуваних сільськогосподарських культур безсумнівний. Але при цьому слід зауважити і про шкідливий вплив необґрунтованого внесення добрив на навколишнє середовище та здоров'я людини, через що у суспільстві формується негативне ставлення до використання хімічних речовин у сільському господарстві.

Обсяги внесення мінеральних добрив під посіви овочевих культур в Україні постійно змінюються, так у 2013 р. було внесено 197 кг поживної речовини на 1 га посівної площі, обсяг 2014 р. становив 201 кг, що на 2,0% більше показника попереднього року. Використання органічних добрив залишається незначним, хоча і має зростаючу тенденцію, а саме у 2014 р. їх обсяг становив 700,0 кг на 1 га посівної площі, який більше за показник 2013р. на 40,0% [2].

Через велику концентрацію виробництва у господарствах населення, значно ускладнюється нагляд за надмірним використанням різних стимуляторів росту, діюча вітчизняна система контролю за якістю

продовольчої продукції сьогодні неспроможна забезпечити дотримання покладених на неї функцій у повному обсязі.

Наявність системи зрошення може забезпечити автоматизований процес поливу і живлення рослин що, у свою чергу, приводить до значної економії трудовитрат.

За статистичними даними, в Україні у 2005 р. було прийнято в експлуатацію магістральних водопроводів сільськогосподарського призначення 13 км, за даними 2013 р. – 2 км, у 2014 р. таких робіт не проводилось [3].

Система зрошення в Україні занепадає, що спричиняє її руйнацію. Тому потрібно невідкладно вжити заходів, аби не тільки зупинити деградацію цих систем, але й відновити їх. Для цього необхідно вирішити ряд проблемних питань, серед яких: недосконалість законодавства щодо відповідальності землевласників та землекористувачів за використання зрошуваних земель, невизначеність мінімальних термінів оренди землі, порушення технологічної цілісності зрошувальних систем через розпаювання і подрібнення земельних ділянок, а також порушення технологій вирощування та структури посівних площ і сівозмін на зрошуваних землях.

На думку голови Міністерства аграрної політики та продовольства, відновлення та розвиток зрошення необхідно проводити на основі інвестиційних проектів шляхом залучення довгострокових кредитних ресурсів під державні гарантії. Відновлення зрошення в межах локальних зрошувальних систем може здійснюватись шляхом реалізації інвестиційних проектів на основі передачі систем в тривалу оренду. Ефективність зрошення та окупність інвестицій в розвиток зрошення також будуть забезпечені за умов вирощування на зрошуваних землях високорентабельних культур за новітніми агротехнологіями [4].

Овочевосховища є найкращим способом зберегти продукцію у свіжому вигляді, дотримуючись при цьому державних стандартів, і, таким чином, збільшити період реалізації продукції. Наявність потужностей з переробки овочів безпосередньо зводить до мінімуму втрати, запобігає збиткам, а найголовніше, дає можливість отримувати додатковий прибуток від продажу переробленої продукції.

Отже, функціонування ринку орієнтовано на наявність інфраструктурного забезпечення, яке являє собою взаємоузгодженість процесів ресурсозабезпечення, виробництва, збуту, зберігання, доробки, транспортування і переробки. Але для галузі овочівництва комплексне вирішення проблемних питань ускладнюється переміщенням основного обсягу виробництва овочів з великотоварного у дрібнотоварний сектор.

Площі посівів незначні: не можна ні застосувати сучасні технології, ні механізувати процеси вирощування, на високоякісне насіння та ефективні засоби захисту рослин недостатньо коштів. Переміщення основного обсягу виробництва овочів з великотоварного до дрібнотоварного сектору призвело до скорочення державних інвестицій у розвиток овочівництва, з іншого боку

— перетворило крупну спеціальну галузь в городництво, яке повністю базується на малопродуктивній ручній праці, а основний тягар по забезпеченню населення овочами лежить на фінансово менш потужних виробниках [5].

Використовуючи досвід розвинених країн, Україні слід звернути увагу на формування державної аграрної політики з урахуванням значної підтримки виробників продуктів харчування, з метою забезпечення здоров'я нації та формування продовольчої безпеки країни.

ЛІТЕРАТУРА

1. Атамас О. П. Сутність та класифікація виробничої інфраструктури АПК [Електронний ресурс] / О. П. Атамас. // Ефективна економіка. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?operation=1&iid=826>.
2. Прокопенко О. М. Внесення мінеральних та органічних добрив під урожай сільськогосподарських культур у 2014 році : статистичний бюлетень / О. М. Прокопенко. – К, 2015. – 52 с.
3. Прокопенко О. М. Сільське господарство України : статистичний збірник / О. М. Прокопенко. – К., 2015. – 380 с.
4. Голова Міністерства аграрної політики заявив про загрозу руйнування систем зрошення в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.rbc.ua/ukr/news/glava-minap-zayavil-ugroze-razrusheniya-sistem-1452605699.html>
5. Кучеренко, Т. Экономическая эффективность выращивания овощей открытого грунта [Текст] / Т. Кучеренко // Овощеводство. – 2014. – № 11. – С. 28-37.